

ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคมศึกษา

เพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

นางสาวจกนภพร โพธิ์ผละ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสต์ดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974 - 568 - 203 - 9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012642

I10299075

SOCIAL STUDIES TEACHERS' OPINIONS CONCERNING
SOCIAL STUDIES INSTRUCTION FOR SECONDARY SCHOOL
STUDENT MORAL DEVELOPMENT

Miss Kanokporn Bodhiphala

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1987

ISBN 974 - 568 - 203 - 9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคมศึกษา เพื่อ
พัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ชื่อผู้ผลิต นางสาว กนกพร โพธิ์ผละ

ภาควิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยค้ำส่งตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(ค้ำส่งตราจารย์ ดร.ถาวร วิชัยรัมย์)

คณะกรรมการ สอปรวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยค้ำส่งตราจารย์ พิบูลศรี วาสนาสัมสิทธิ์)

.....
(ผู้ช่วยค้ำส่งตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร)

.....
(ผู้ช่วยค้ำส่งตราจารย์ ดร.วลัย อารุณี)

.....
(ค้ำส่งตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคัมศึกษา
เพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ชื่อผู้ศึกษา นางสาวกนกพร ไทธัญ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยคณบดี อาจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร

ภาควิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคัมศึกษา เพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยการเรียนการสอนในห้องเรียนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคัมศึกษา เพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ระหว่างครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด ประกอบด้วยแบบให้เสือกตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และปลายเปิด เพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาจำนวน 304 คน จากโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร 3 ประเภท วิธีสุ่มตัวอย่างใช้วิธีแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้โรงเรียนรัฐบาลประเภทสหศึกษาจำนวน 26 โรงเรียน รัฐบาลประเภทหญิง 3 โรงเรียน รัฐบาลประเภทชาย 4 โรงเรียน รวมจำนวน 33 โรงเรียน ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนจากครูสังคัมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลประเภทสหศึกษาร้อยละ 79.67 โรงเรียน รัฐบาลประเภทหญิงล้วนร้อยละ 100 และโรงเรียนรัฐบาลประเภทชายล้วนร้อยละ 80 นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ

ทดสอบค่าที (t-test) แล้วนำผลมาใส่ในรูปตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยการเรียนการสอนในห้องเรียนใน 5 ด้าน พบว่า ครูสังคมศึกษาเห็นด้วยมาก ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และการจัดเนื้อหา แต่มีความเห็นด้วยปานกลางในด้านการจัดกิจกรรมในห้องเรียน การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนและแหล่งวิทยาการ และการประเมินผลการเรียนการสอน
2. ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคมศึกษา เพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรใน 4 ด้าน พบว่า ครูสังคมศึกษาเห็นด้วยมาก ในด้านวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร แต่มีความเห็นด้วยปานกลางในด้านวิธีการจัดและการดำเนินงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร
3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันคือ มีประสบการณ์ในการสอน 1-5 ปี, 6-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาจริยธรรมโดยการเรียนการสอนในห้องเรียนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 3.1 ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-5 ปี กับครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี เกี่ยวกับการเรียนการสอน สังคมศึกษา เพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า ครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ทั้งในเรื่องการเรียนการสอนในห้องเรียนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

3.2 ความคิดเห็นของครูสังคมนาสิกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปีกับครูสังคมนาสิกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน 10 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคมนาสิกษาเพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาพบว่า ครูสังคมนาสิกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ทั้งในเรื่องการเพิ่มมาโดยการเรียนการสอนในห้องเรียนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

3.3 ความคิดเห็นของครูสังคมนาสิกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน 10 ปีขึ้นไปกับครูสังคมนาสิกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-5 ปี เกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคมนาสิกษาเพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาพบว่า ครูสังคมนาสิกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ทั้งในเรื่องโดยการเรียนการสอนในห้องเรียนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

Thesis Title Social Studies Teachers' Opinions Concerning
 Social Studies Instruction for Secodndary School
 Student Moral Development

Name Miss Kanokporn Bodhiphala

Thesis Advisor Assistant Professor Kongkaew Charoen-agsorn

Department Secondary Education

Academic Year 1986

ABSTRACT

Purposes

1. To study the social studies teachers' opinions concerning social studies instruction for secondary school student moral development through classroom instruction and extra-curricular activities.
2. To compare the opinions of social studies teachers with different teaching experiences concerning social studies instruction for secondary school student moral development.

Procedures

The researcher constructed a set of questionnaires consisting of multiple-choice, rating scale and open-end items and sent to 304 social studies teachers from 33 secondary schools in Bangkok Metropolis, who were selected by stratified random sampling. There were 26 co-educational government schools, 3 female government schools and 4 male government schools, 79.67 percent of the questionnaires which were sent to the social studies teachers in

7

the co-educational government schools were returned, 100 percent were returned from the female government schools, and 80 percent were returned from the male government schools. The data were analyzed by means of percentage arithmetic mean, standard deviation and t-test, and then presented in tables with description.

Findings

1. Social studies teachers' opinions concerning social studies instruction for secondary school student moral development through classroom instruction in 5 aspects were as follows : the social studies teachers agreed at high level with the designated objectives, and content but they agreed at moderate level with the designated classroom activities management, utilization of instructional media and resources, and instructional evaluation.

2. Social studies teachers' opinions concerning social studies instruction for secondary school student moral development through extra-curricular activities in 4 aspects were as follows : the social studies teachers agreed at high level with the designated objectives of extra-curricular activities but they agreed at moderate level with the methods of organizing extra-curricular activities, types of extra-curricular activities and the measurement and evaluation of extra-curricular activities.

3. The comparison of opinions of the social studies teachers with 1-5 years, 6-10 years and over 10 years of teaching experiences concerning social studies instruction for moral development through classroom instruction and extra-curricular activities.

3.1 There were no differences between the opinions of the social studies teachers with 1-5 years and 6-10 years of teaching experiences concerning social studies instruction for moral development either through classroom instruction for moral development either through classroom instruction or through extra-curricular activities at the 0.05 level of significance.

3.2 There were no differences between the opinions of the social studies teachers with 6-10 years and over 10 years of teaching experiences concerning social studies instruction for moral development either through classroom instruction or through extra-curricular activities at the 0.05 level of significance.

3.3 There were no differences between the opinions of the social studies teachers with over 10 years and 1-5 years of teaching experiences concerning social studies instruction for moral development either through classroom instruction or through extra-curricular activities at the 0.05 level of significance.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์หลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก้องแก้ว เจริญอักษร อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยและศาสตราจารย์ ยุพันธ์ พิตรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาทางสถิติ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นคำปรึกษา คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่สม่ำเสมอตลอดมา

นอกจากนี้ ยังได้รับความกรุณาจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิคือ อาจารย์วิวัฒน์ อินทสระ ศาสตราจารย์สุเมธ อมรวิวัฒน์ รองศาสตราจารย์ ดร.นงนุช ปิณฑานนท์ ทั้งสามท่านได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำและตรวจแบบสอบถาม พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่าน

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณและขอขอบคุณหัวหน้าสถานศึกษา และอาจารย์สังคมศึกษา ในโรงเรียนต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือให้งานวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

กนกพร โพร้มละ

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	สภาพภาพของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล	42
2	ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคมศึกษาเพื่อพัฒนา จริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยการเรียนการสอนในห้องเรียน...	48
3	ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคมศึกษาเพื่อพัฒนา จริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	53
4	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอน สังคมศึกษา เพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยการเรียน การสอนในห้องเรียนระหว่างครูที่มีประสบการณ์การสอน 1-5 ปีกับครูที่มี ประสบการณ์การสอน 6-10 ปี	57
5	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอน สังคมศึกษา เพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรระหว่างครูที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 1-5 ปี กับครูที่มี ประสบการณ์การสอน 6-10 ปี	62
6	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอน สังคมศึกษา เพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยการเรียน การสอนในห้องเรียนระหว่างครูที่มีประสบการณ์การสอน 6-10 ปี กับครูที่มี ประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป	66
7	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอน สังคมศึกษา เพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร ระหว่างครูที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 6-10 ปี กับครูที่มี ประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป.....	71
8	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอน สังคมศึกษา เพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยการเรียน การสอนในห้องเรียน ระหว่างครูที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป กับครูที่มี ประสบการณ์การสอน 1-5 ปี	75

- 9 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับการเรียน
การสอนสังคมศึกษา เพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดย
การสังเกตกิจกรรมเสริมหลักสูตรระหว่างครูที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง
10 ปี ขึ้นไป กับครูที่มีประสบการณ์การสอน 1-5 ปี 80

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฉ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
	สมมติฐานของการวิจัย	5
	ข้อตกลงเบื้องต้น	5
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	ความจำกัดในการวิจัย	6
	ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
3	วิธีดำเนินการวิจัย	36
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	88
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	88
	วิธีดำเนินการวิจัย	88
	การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย	89
	สรุปผลการวิจัย	90
	อภิปรายผลการวิจัย	95
	ข้อเสนอแนะ	100

	หน้า
บรรณานุกรม	109
ภาคผนวก	119
ประวัติผู้เขียน	131